

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'ANY 2017

Consell Directiu (del 29 de juny de 2016 al 10 de juliol de 2017)

Presidència:	JOAN PINO VILALTA
Vicepresidència:	PERE LUQUE PINO
Secretaria:	EULÀLIA COMAS LAMARCA
Tresoreria:	ROSER CAMPENY VALLS
Vocalies:	ÒSCAR ALOMAR KURZ JAUME AYGUADÉ AYGUADÉ FERRAN CLIMENT COSTA XAVIER ESCUTÉ GASULLA JULI PUJADE VILAR ORIOLOMS I LLOBET DELFI SANUY I CASTELLS FERRAN SAYOL ALTARRIBA
Representants de les delegacions:	
Delegació del Bages:	FLORENCI VALLÈS SALA
Delegació del País Valencià:	MÀRIUS MARTÍNEZ MARTÍ
Delegació d'Osona:	GUILLEM BAGARIA MORATÓ
Delegació de la Franja de Ponent:	ÀNGEL ROMO DÍEZ
Delegació de la Garrotxa:	XAVIER OLIVER I MARTÍNEZ-FORNÉS
Delegació de la Serralada Litoral Central	JORDI CORBERA BENEDICTO
Delegat de l'IEC:	JOAQUIM GASÀLBEZ NOGUERA
Grups de treball:	Oxygastra - Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura Espais Naturals Protegits Grup Orquidològic de Catalunya
Societats adherides:	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà Grup Mineralògic Català Societat Catalana de Lepidopterologia Societat Catalana de Micologia Associació Ibèrica de Mirmecologia Associació Catalana de Malacologia Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona Museu de Ciències Naturals de Barcelona Societat Catalana d'Herpetologia Centre Excursionista de Terrassa Associació Montphoto Consorci dels Espais Naturals Protegits del delta del Llobregat El Cau del Cargol Xarxa de Custòdia del Territori

PRINCIPALS ACTIVITATS DUTES A TERME L'ANY 2017

Assemblea general

10 de juliol de 2017. Assemblea general ordinària, amb renovació de càrrecs del Consell Directiu i nomenament de Soci d'Honor de Rafael Balada Llasat en reconeixement de la seva tasca naturalista, la presentació del qual va fer Pere Luque Pino.

Cursos naturalistes

1 i 2 d'abril: «Introducció als briòfits: mostreig i identificació», impartit a Olot (Garrotxa) per Miquel Jover, botànic del Departament de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona (UdG).

13 i 14 de maig: «Flora i vegetació de la plana de Lleida i serres prepirinenques», impartit per Alejandro Juárez i Xavier Solé, de la Universitat de Lleida (UdL). Curs pràctic per a descobrir la flora i vegetació de la timoneda d'Alfés, Utxesa, els Erms d'Aitona, Montmeneu, el port d'Àger, el Coll d'Ares i el Congost de Mu.

20 i 21 de maig: «Geologia i dinosaures», a càrrec de Roberto Espínola, geòleg i ambientòleg, i de Josep Peralba, geòleg i president d'Amics dels Dinosaures de l'Alt Urgell. Va comprendre una sessió teòrica sobre la geologia del sector de Coll de Nargó i la seva formació en el context dels Pirineus, i quatre itineraris geològics per la zona.

10 i 11 de juny: «Serps, llangardaixos i sargantanes», impartit al Museu de les Terres de l'Ebre (Amposta) per Diego Martínez Martínez, tècnic de fauna de Forestal Catalana. El primer dia es va oferir una sessió teòrica sobre els rèptils i una sortida de camp a la foia d'Ulldecona; i l'endemà, la sessió teòrica es va centrar en la biologia, etologia i reconeixement de les espècies de serp, i es va fer una sortida de camp a la serra del Montsià.

17 i 18 de juny: «Rastres, restes i senyals de la fauna», a càrrec del biòleg i divulgador ambiental Alfons Raspall. El curs, amb punt de trobada al Centre d'Informació Ambiental de Toirigo, Vall de Boí (l'Alta Ribagorça), va ésser eminentment pràctic. Entre altres activitats, es van identificar restes (cranis, dentició i pèls), es van preparar paranys de petjades, i es van conèixer les tècniques de recollida de mostres.

Altres activitats

11 de maig: xerrada «La Institució Catalana d'Història Natural o l'exercici del naturalisme en ple segle XXI», a càrrec del president de la ICHN, Joan Pino. Es va organitzar conjuntament amb la Delegació de l'IEC a Castelló i amb l'associació Ateneu de Natura, i va tenir lloc a la sala d'actes de la Llotja del Cànem de Castelló de la Plana.

3 de juny: sortida «Biodiversitat i ciutat», guiada per Joan Bernat Martín i Octavi Borruel, del Programa de Biodiversitat de l'Ajuntament de Barcelona, i Sergi Garcia, de l'associació Galanthus. Es va visitar el viver municipal de plantes Tres Pins de Barcelona per conèixer de prop exemples d'actuacions en favor de la biodiversitat en jardins i zones verdes urbanes, amb amfibis, ratpenats, insectes, orquídies, algues...

Jornades i seminaris

24 de maig: jornada «Els Reptes d'una Nova Governança del Patrimoni Natural a Catalunya». Va ésser organitzada pel col·lectiu PatNatCat (Patrimoni Natural de Catalunya) i la Institució Catalana d'Història Natural. Tingué lloc a l'IEC.

15 de maig: Simposi sobre «L'ecologia del tritó pirinenc (*Calotriton asper*): coneixements, conservació i reptes futurs». Persones involucrades i interessades en el tritó pirinenc, així com altres grups que treballen als Pirineus, es van reunir per aportar dades interessants per al coneixement de l'hàbitat que ocupa l'espècie i per a la seva conservació. Coorganitzat amb la UdL i el Centre d'Ecologie Fonctionnelle et Evolutive.

Col·laboracions i participació

Del 4 al 7 de febrer: «Olimpíada de Biologia de Catalunya». Organitzada per la Societat Catalana de Biologia.

9 de maig: taula rodona i debat «La visió ecologista sobre el futur de Catalunya, organitzada pel Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius.

Del 30 de maig al 2 de juny: congrés EFUF 2017: «Les vores del bosc urbà. Franges, marges i espais de transició». Va ésser organitzat pel Fòrum Europeu sobre Boscos Urbans, el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i es va celebrar en diversos indrets de la ciutat de Barcelona, entre els quals la seu de l'IEC.

9 de maig: amb motiu dels 30 anys d'activitat del Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius i de la publicació del llibre «Solo tenemos un planeta: taula rodona», seguida d'un debat amb les intervencions de Joandomènec Ros, ecòleg i president de l'IEC; i Jordi Pigem, filòsof de la ciència. Se celebrà a l'IEC.

21 de novembre, XIV Jornada CREAM-SCB-ICHN «Invasions biològiques, punt de trobada entre ciència i gestió» Celebrada a l'IEC.

Pàgines web

Actualització permanent dels continguts del web de la Institució i de les seves delegacions i grups de treball.

Actualització i seguiment del web de la Societat Catalana de Lepidopterologia.

Publicacions

Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 129 (gener - febrer 2017); núm. 130 (març - abril 2017); núm. 131 (maig - juny 2017); núm. 132 (juliol - agost 2017); núm. 133 (setembre - octubre 2017), i núm. 134 (novembre - desembre 2017).

Les libèl·lules de Catalunya, 2a edició (Brau Edicions)

Els sistemes naturals del delta del Llobregat. Tasques d'edició.

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 81.

Recerca participativa

Durant l'any 2017 les activitats dels diversos grups de recerca participativa de la ICHN i de les seves delegacions i grups de treball, que són els següents:

- Les orquídiades del Ripollès
- Les orquídiades del Solsonès
- Els coleòpters florícoles del Vallès Occidental
- Les orquídiades de la Garrotxa
- Els ortòpters de la Garrotxa
- Els odonats de la Garrotxa
- La flora vascular de la Garrotxa i el Ripollès
- El líquens de la Garrotxa
- Els briòfits de la Garrotxa
- Els fongs de la Garrotxa
- Flora amenaçada de la Garrotxa i el Ripollès
- Seguiment de les libèl·lules de Catalunya
- Les orquídiades d'Osona
- Les papallones d'Osona
- Les orquídiades de la Noguera

Representació i participació

Participa en les juntes rectores de diversos espais naturals protegits: Alt Pirineu; Aigüestortes i Estany de Sant Maurici; Aiguamolls de l'Empordà; Cadí-Moixeró; Zona Volcànica de la Garrotxa; Collserola; Capçaleres del Ter i el Freixer; Alta Garrotxa.

Participa en diversos consells i comissions: Consell de Protecció de la Natura; Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya; Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya; Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre; Comissió Tècnica de Boscos Singulars; Consell de Caça; Consell de Pesca.

Assumeix la coordinació dels representants de l'IEC i de les seves societats filials en espais naturals protegits i comissions relacionades amb la conservació de la natura i el medi ambient.

És membre de la Xarxa de Custòdia del Territori.

Ha signat el Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat-Agenda 21 de Barcelona.

Col·labora amb les institucions signatàries de la Declaració a favor del patrimoni natural de Catalunya en el seguiment del seu compliment i en la realització d'altres activitats conjuntes.

Participació en els projectes europeus Simwood i Groundtruth2.0.

Delegació del Bages

Sortides naturalistes

Es van realitzar les sortides naturalistes següents, guiades per Jordi Badia i Florenci Vallès, biòlegs, i Oriol Oms, geòleg. Es van dur a terme les sortides següents:

14 de gener. Cap de Creus (Alt Empordà).

18 de febrer. Serra de l'Obac (Vallès Occidental i Bages).

18 de març. Serra Gran del Montsant (Priorat).

22 d'abril. Coves del Toll, fageda de l'Espinoi i Museu Arqueològic i Paleontològic de Moià (Moianès).

20 de maig. Entre Capafonts i el Bosquet pels barrancs dels Motllats (Alt Camp i Baix Camp).

17 i 18 de juny. Departament occità de l'Arieja (gruta de Niaux, Montsegur i Lo Mas d'Asilh).

8 de juliol. De Vallter 2000 a Nyer per la reserva natural (Ripollès i Conflent).

7 d'octubre. Travessa del Montsec d'Ares (Noguera i Pallars Jussà), de Moror a Àger.

4 de novembre. Les Salines i la Vajol (Alt Empordà), de la Vajol a la Vajol.

2 de desembre, de Castellfollit del Boix a Rajadell pel Colló de cal Torre.

Del 15 de juny a l'1 de juliol: Exposició fotogràfica «Paisatges», de Joan Martínez, a la modernista Casa Lluvià de Manresa.

Així mateix, amb motiu del Dia Mundial de l'Aigua, el 19 de març es va fer una caminada des de Sant Joan de Vilatorrada a les Torres de Bages per la vora del torrent Fondo, coorganitzada amb l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada.

Delegació d'Osona - Grup de Naturalistes d'Osona

Sortides naturalistes guiades

Conjuntament amb el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis del Museu del Ter, es van organitzar les sortides següents:

1 d'abril, «Els peixos de riu». Es va fer una pesca científica per descobrir els peixos del riu Gurri, en quin estat es troben i les mesures que es poden prendre per ajudar-los.

6 de maig, «Bioblitz Osona». Durant 24 hores, una vintena d'especialistes de flora i fauna van identificar, amb l'ajut d'uns vuitanta voluntaris, els organismes presents a l'espai natural del Torrent i pantà de Garet, a la finca de La Font de Lluçà (Lluçanès), una zona humida d'elevat interès per la seva biodiversitat i que es troba en molt bon estat de conservació.

18 de maig, Visita a la col·lecció de ciències naturals del Museu del Ter (Manlleu). Amb motiu del Dia Internacional dels Museus, es va visitar la col·lecció de Ciències Naturals del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis - Museu del Ter, integrada per fòssils, minerals, plantes i animals dissecats.

20 de maig, «Dia Mundial del Peix Viatger». Es va impartir un taller per descobrir perquè migren els peixos i es va fer un recorregut per la Riera Major a l'àrea de Sant Sadurní d'Osormort, a fi de conèixer els problemes amb què hi topen els peixos i de mostrejar els que hi estaven fent migracions.

2 i 3 de juny, «Les orquídiades». A fi d'aprendre a determinar els tàxons més difícils d'orquídia i la metodologia que s'aplica en el projecte Atlas d'orquídiades d'Osona del GNO, el dia 2 es va oferir una xerrada introductòria al Museu del Ter (Manlleu) i l'endemà es va fer la sortida per a cercar i fotografiar exemplars.

18 de juny, «La vegetació». Recorregut pels voltants de Santa Maria de Besora, amb diferents tipologies de boscos per aprendre a identificar les espècies d'arbres i arbusts més característiques de la muntanya mitjana.

25 de juny, «Les libèl·lules i altres invertebrats aquàtics». Sortida al meandre de l'illa de les Gambires i el Gallifa (riu Ter a les Masies de Voltregà) per a identificar grups d'invertebrats aquàtics, sobretot libèl·lules. Es van estudiar, entre altres aspectes, el seu cicle biològic, els ambients on viuen, com s'alimenten, quines famílies i quines espècies hi ha a Osona, i el seu valor com a indicadors biològics de l'estat dels rius.

22 de juliol: «Les papallones». Visita pels entorns de Folgueroles, àrea de gran diversitat d'espècies de papallona diürna per conèixer-ne les principals famílies i els cicles vitals.

22 de setembre, «Nit dels ratpenats».

30 de setembre, sessió matinal d'Anellament científic d'ocells, guiada pel Grup d'Anellament Calldetenes-Osona.

8 d'octubre, «Dia Mundial dels Ocells» al Parc del Castell de Montesquiu.

21 d'octubre, sortida matinal de geologia i fòssils.

11 de novembre, sortida matinal de Bolets.

Altres activitats

24 de març: presentació de la Guia de rapinyaires de Catalunya, a càrrec dels seus autors, Àlex Ollé i Fran Trabalon. El llibre conté informació sobre la nidificació, l'alimentació, la migració i els moviments dels rapinyaires de Catalunya.

22 d'abril, xerrada «Les orquídiades d'Osona», a càrrec de Pere Espinet, membre del Grup de Naturalistes d'Osona (GNO).

13 de maig, xerrada «Les orquídiades d'Osona», a càrrec del membre del GNO de Pere Espinet. El ponent va exposar la feina feta pel GNO en el projecte Atlas d'orquídiades d'Osona. Es va dur a terme al Museu de l'Art de la Pell (Vic).

28 de maig, sortida de descoberta d'orquídiades a l'Espai Natural Guillerries-Savassona. Es va realitzar amb motiu del Dia Europeu dels Parcs a l'Espai Natural Guillerries-Savassona, a fi de conèixer algunes de les trenta-tres espècies d'orquídiades que s'hi troben i la metodologia que s'aplica en el projecte Atlas d'orquídiades d'Osona.

4 de juny, jornada per a difondre el món de les papallones i diferents institucions de Catalunya que hi treballen. Organitzat conjuntament amb el Museu de Ciències Naturals de Granollers per donar a conèixer sobretot la feina dels voluntaris del projecte de seguiment de les poblacions de papallones diürnes: el Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya (CBMS). Itinerari guiat per la Plana de Vic a fi d'observar i identificar les espècies de papallona que s'anaven trobant al llarg del recorregut.

Projectes

Ocells nidificants escassos; Gat fer; Atlas d'orquídiades d'Osona; Fonts.

Delegació de la Garrotxa

Les activitats, que en general van tenir lloc al Centre Cultural els Catòlics (Olot), van ésser les següents:

Tertúlies Naturalístiques

Les Tertúlies Naturalístiques són un punt de trobada per a tothom interessat en el patrimoni natural de la Garrotxa. Les sessions d'aquest curs van ésser aquestes:

12 de gener, 43a Tertúlia Naturalística: «Animals vertebrats: el top 10 garrotxí. Quins són els més interessants de la Garrotxa?».

9 de febrer, 44a Tertúlia Naturalística: «Els hàbitats de la Garrotxa. Són naturals? Són interessants?».

9 de març, 45a Tertúlia Naturalística: «A veure qui neix primer! La fenologia de les plantes i els animals».

13 d'abril, 46a Tertúlia Naturalística: «Els boscos madurs de la Garrotxa. Tenen futur?».

11 de maig, 47a Tertúlia Naturalística «Els ocells a Catalunya».

8 de juny, 48a Tertúlia Naturalística: «Per a què serveixen les ortigues i els escarabats?».

13 de juliol, 49a Tertúlia Naturalística «Existeixen les espècies? Què ens empeny a classificar el món viu?»

16 de novembre, 50a Tertúlia Naturalística «Les últimes invasions. Són un perill per a la biodiversitat?»

14 de desembre, 51a Tertúlia Naturalística :«Les 10 urgències. El coneixement del patrimoni natural a la Garrotxa»

Viatges naturalistes pel món

Cicle de xerrades en què socis i sòcies de la Delegació expliquen i il·lustren amb fotografies les seves experiències en diferents indrets del món per donar-ne a conèixer la flora, la fauna, la geologia o el paisatge.

31 de març. «Califòrnia», a càrrec de Xavier Oliver.

26 de maig. «Viatge naturalista a Taiwan», a càrrec de Fran Trabalon.

Sortides de camp per a descobrir les moltes i hepàtiques de la Garrotxa

Es van fer dues sortides, a càrrec de Miquel Jover, botànic del Departament de Ciències Ambientals de la UdG:

22 d'abril: «Briòfits de la Garrotxa mediterrània»

6 de maig: «Briòfits de la Garrotxa humida»

Altres activitats

27 de gener: xerrada «Temps, clima i muntanya», amb Pere Esteban, tècnic del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC). Primer es va presentar MeteoMuntanya, producte creat pel SMC i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya per ajudar a planificar les sortides a la muntanya. I després es van exposar algunes dades sobre l'efecte del canvi climàtic als Pirineus.

18 de febrer: XI Seminari sobre Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa. Es van presentar més d'una desena de treballs sobre la flora, la vegetació, la fauna i la gestió en espais naturals en l'àmbit de la Garrotxa i zones properes, amb comunicacions com «Comunitats de col·lèmbols edàfics en boscos del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa» i «Resultats dels 25 anys de seguiment del cranc de riu autòcton a la comarca de la Garrotxa».

25 de març: sortida de camp per a conèixer els amfibis de la Garrotxa, amb l'herpetòleg Xavier Béjar. Es va organitzar conjuntament amb l'ANEGx.

7 i 21 d'abril: taller «Reconeixement d'aranyes a partir de fotografies: es poden conèixer les aranyes a través d'una imatge?», impartit pel biòleg Rafael Carbonell.

13 i 14 de maig: cicle «Rapinyaires de la Garrotxa, rapinyaires de Catalunya», coorganitzat amb l'Agrupació Naturalista i Ecologista de la Garrotxa i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tortellà. El primer dia, es va oferir una xerrada sobre rapinyaires amb motiu de l'aparició de la *Guia de rapinyaires de Catalunya*. Va anar a càrrec de Fran Trabalon, coautor del llibre, que recull tot el coneixement actual sobre la nidificació, l'alimentació, la migració, la identificació i els moviments dels rapinyaires de Catalunya. L'endemà Trabalon va dirigir una sortida matinal al pla de Tapioles per observar aus en general i rapinyaires en particular.

19-21 de maig: cicle «Orquídies, prats i pastures», coorganitzat amb Can Trona Centre de Cultura i Natura de la Vall d'en Bas i amb el Centre per a la Sostenibilitat Territorial. El primer dia Xavier Oliver va inaugurar l'exposició «Les orquídies de la Vall d'Hostoles», a Can Trona (la Vall d'en Bas). L'endemà, també a Can Trona, Andreu Salvat (Aprèn, Serveis Ambientals) va impartir la xerrada «Orquídies, prats i pastures». I la darrera activitat va consistir en una sortida d'observació d'orquídies guiada per Xavier Béjar.

11 de maig: presentació de la *Guia de camp dels ocells a Catalunya*, de Carlos Álvarez-Cros i Fran Trabalon. Guia il·lustrada amb fotografies, que recull les 336 espècies d'ocells presents a Catalunya.

Participació en la Xarxa Transfronterera FloraCat.

Publicacions

Annals de la delegació de la Garrotxa, núm. 8 (Seminari sobre el patrimoni natural de la Garrotxa, 2016).

Lithodora, novetats botàniques de la Garrotxa, 2015.

Delegació de la Serralada Litoral Central

Tronades científiconaturalistes

Les «Tronades» són xerrades mensuals coorganitzades amb l'Agrupació Científico-Excursionista de Mataró i celebrades a la seva seu, en què un expert ofereix una conferència i després s'obre un col·loqui amb els assistents. Les sessions d'aquest curs van ésser les següents:

28 de febrer «Conservación y especies invasoras: ¿son realmente incompatibles? Abordando la ecología desde una perspectiva integradora», amb Yolanda Melero, del CREAM.

5 de juliol. «Navegants, illes i tsunamis: els darrers 1.000 anys d'història a la Polinèsia i l'illa de Pasqua», a càrrec d'Olga Margalef.

4 d'octubre. «Deu anys de seguiment al Maresme: què ens diuen 30.000 papallones?», a càrrec de Jordi Corbera.

8 de novembre. «Reserves marines, la seva gestió i les noves tècniques de seguiment de peixos», a càrrec d'Eneko Aspillaga, investigador del departament d'Ecologia de la UB.

Sortides de camp

7 d'octubre. Sortida dins del Projecte Fonts, guiada per Jordi Corbera i Marcos Fernández.

8 d'octubre, a Can Boet (Mataró), taller familiar per ensenyar com funciona La vida a la bassa de Can Boet, a càrrec de Francesc Sabater i Aida Viza.

33ena Exposició de Bolets

4 de novembre, recollida anual de bolets per mostrar a la 33ena exposició, que s'obrirà al públic a l'Ajuntament de Mataró, que col·labora en l'exposició.

Seminari «Sexe, desenvolupament i evolució»

Seminari organitzat conjuntament amb la Direcció de Cultura de l'Ajuntament de Mataró, que girar entorn del sexe com un dels principals components de l'evolució de les espècies. Les sessions, generalment impartides a la sala d'actes de Can Palauet (Mataró), van ésser les següents:

7 de març: conferència «Devora-masclles i transvestits: la vida sexual secreta de les aranyes», pronunciada per Miquel Arnedo (Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals de la UB).

9 de març: conferència «Com es determina el sexe? Fac-

tors genètics i ambientals», de Francesc Piferrer (Institut de Ciències del Mar).

11 de març: taller «Biometria de l'atracció», impartit a Can Boet - Centre de Patrimoni Arqueològic i Natural (Mataró) per Aida Viza i Francesc Sabater, del Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals de la UB.

14 de març: conferència «Per què serveix el sexe?», per David Bueno (Departament de Genètica, Microbiologia i Estadística de la UB).

16 de març: conferència «De l'ou a l'adult: gens, desenvolupament i evolució», a càrrec de Florenci Serras (Departament de Genètica, Microbiologia i Estadística de la UB).

21 de març: conferència «Selecció sexual: perquè els mascles lluiten i les femelles trien?», a càrrec de Ferran Sayol i Mariona Ferrandiz, del CREAM.

23 de març: conferència «Sobreviure malgrat les dificultats: els amfibis i la perpetuació de l'espècie», pronunciada per Gustavo Llorente (Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals de la UB).

25 de març: sortida de camp «Sexe i reproducció a la natura», a càrrec de Marcos Fernández Martínez i Jordi Corbera, de la Delegació de la Serralada Litoral Central. El punt de trobada va ésser a La Batllòria.

28 de març: conferència «Hipervariabilitat reproductiva en plantes: entre les escales d'Odessa i el principi de Sant Mateu», de Josep M. Espelta (CREAF).

30 de març: conferència «El sexe en la nostra espècie: Vive la différence!», de Mireia Esparza (Departament de Genètica, Microbiologia i Estadística de la UB).

Publicacions

30 de maig, presentació del 27è volum de la revista *L'Atzavara*. El número, titulat «Llum, foscor i éssers vius», va ésser coeditat amb la Direcció de Cultura de l'Ajuntament de Mataró i recull les ponències del seminari homònim celebrat entre el març i l'abril del 2016. Després de la presentació, Jordi Corbera, membre de la Delegació de la Serralada Litoral de la ICHN, va pronunciar la conferència «La vida que brolla de la foscor: les fumaroles hidrotermals submarines». Es va dur a terme a la sala d'actes de Can Palauet (Mataró).

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura

Exposicions

«Formes i textures de la natura» (Vilassar de Dalt, Manresa i Reus)

«Montphoto, 20 anys» i «Focus on birds» (IEC, Barcelona)

Sessions audiovisuals

1 de febrer: «Fotografia artística de paisatge. Progressió en proximitat», del biòleg i membre de la SCFN Juan Santos. Va tenir lloc a l'IEC.

30 de març: «Fotografiar la natura... serveix de res?», a càrrec Fernando Puche, que va analitzar el paper de la fotografia de natura dins l'àmbit artístic i en la societat. La sessió es va coorganitzar amb Montphoto i va tenir lloc a l'IEC.

3 de maig: «Les estacions del Serengeti», amb l'expert en la biodiversitat africana Xavier Surinyach. Va tenir lloc a la sala Pere i Joan Coromines de l'IEC.

20 de juny: «Aula, selva i mar. Homenatge pòstum al doctor Joaquim Veà i Baró», a càrrec de Teresa Anguera, Rosa Maria López, Ricard Marco, Albert Masó i Carles-Enric Riba. Va tenir lloc a l'IEC.

2 d'octubre: «Reptes en fotografiar amfibis i rèptils a Llatinoamèrica», a càrrec de Cèsar Barrio-Amorós. Va tenir lloc a l'IEC.

28 de novembre. «Hornstransdir. Rere les petjades de la guineu àrtica», a càrrec de Marta Bretó i Tato Rosés. Va tenir lloc a l'IEC.

Col·laboracions

Del 30 de setembre al 2 d'octubre: 20è MontPhoto FEST. Es va col·laborar en el Festival Internacional de Fotografia de Natura, celebrat en diferents espais de Lloret de Mar. El programa va incloure un gran nombre d'activitats, entre les quals conferències, tallers i la I Jornada de Cinema Medi-ambiental.

Grup de treball Grup Orquidològic de Catalunya

Activitats i sortides

2 d'abril. Jornada de prospecció i de descoberta de les orquídies silvestres de la vall de la riera de Pineda, organitzada conjuntament pel Grup Orquidològic de Catalunya i la Delegació de la Serralada Litoral Central.

22 d'abril, xerrada sobre «Les orquídies d'Osona», a càrrec de Pere Espinet, membre del Grup Orquidològic de Catalunya i del Grup de Naturalistes d'Osona, a can Sià, de Viladrau.

30 d'abril. Jornada orquidològica a Sant Martí Sacalm, guiada per Josep Barnés (GOC).

7 de maig, Jornada orquidològica a la Mola de Colldejou, organitzada conjuntament amb els Amics de les flors de la Torre de Fontaugella.

13 de maig. Jornada de descobriment i de prospecció de les orquídies de la UAB, organitzada conjuntament amb l'associació ADENC.

13 de maig, xerrada «Les orquídies d'Osona», a càrrec de Pere Espinet, membre del GNO (Grup de Naturalistes d'Osona), i del GOC (Grup Orquidològic de Catalunya). Museu de l'Art de la Pell, de Vic.

19 de setembre, conferència «Les orquídies de Mèxic», a càrrec de Raquel Menchaca, Universitat Veracruzana.

Exposicions

Del 3 al 12 de març, «Les orquídies silvestres de Catalunya», al local de Foto Art Manresa, a Manresa.

Grup de treball Oxygastra, Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya

Publicacions

Les libèl·lules de Catalunya, publicat per Brau edicions el juny de 2016, ha estat reeditat el 2017.

Societats adherides Grup Mineralògic Català

Conferències Mineralògiques de Tardor

27 d'octubre, «Invitació a cinc espais insòlits del patrimoni geològic català», a càrrec d'Isaac Camps Gamundi, geòleg, editor científic i guia de camp. Tingué lloc a l'IEC.

17 de novembre, «Meteoritos. Origen, historia y composición mineralógica. Meteoritos característicos catalanes y del resto de la Península Ibérica», a càrrec de José Vicente Casado Martínez, expert en meteorits i propietari de LITOS. Tingué lloc a l'IEC.

24 de novembre, «La geologia de la sal», a càrrec de Marc Campeny Crego. Tingué lloc a la Biblioteca Popular P. Fídel Fita d'Arenys de Mar.

1 de desembre, conferència «Formes actuals de documentació, catalogació i conservació preventiva de les col·leccions de mineralogia i petrologia al Museu de Ciències Naturals de Barcelona», a càrrec de Yael Díaz Acha i Marc Campeny Crego i visita guiada al Museu Martorell, al Castell dels Tres Dragons (Parc de la Ciutadella; Barcelona),

15 de desembre de 2017, «Mineria i patrimoni miner català. Inventari i avaluació de museus i parcs geològics. Estratègies a seguir per a la conservació i divulgació científica», a càrrec de Josep Maria Mata Perelló. Celebrada a l'IEC.